

Så kan Nord jobba för ren energi i Syd

KLIMATFÖRÄNDRINGARNA kommer att slå hårdast i Afrika och utvecklingsländerna, trots att dessa är minst ansvariga för det som sker. De har dock lika stort ansvar för att bekämpa denna utveckling.

Men dessa länder, som har svårt att förse sina fattiga invånare med billig, för att inte tala om ren, energi använder "smutsigt bränsle" som till exempel kol och de har svårt att uppnå stark ekonomisk tillväxt baserad på ekonomier med låga koldioxidutsläpp. Ändå måste de uppnå detta.

Dessutom, precis som orättvis global handel, politik och finans gör det mycket svårt för många länder att ta sig ur fattigdomsfällan, begränsar dessa även möjligheterna till effektiva åtgärder mot klimatförändringar. Utvecklingsländer vill t.ex. ogärna bestraffa stora bolag som slösar energi, för de behöver de investeringar och jobb som företagen för med sig.

VÄSTVÄRLDENS REGERINGAR kan hjälpa dessa länder genom att straffa sina företag, baserade i Syd, som slösar energi. Man kan också, till exempel genom skatterabatter, belöna företag som investerar i rena energisystem i Afrika.

Omställning från smutsigt till rent bränsle är dyrt och fattiga länder måste ofta slåss mot västerländska företag och regeringar om patenträttsproblem, precis som i fallet med billiga aidsmediciner, då de vill använda ny teknik för att producera renare energi billigt.

Skandinaviska länder har fått rykte om sig att använda alternativa energikällor, till exempel vind- och solkraft, mer effektivt. Sådan expertis vore bra att exportera till länder som har alternativa energikällor i

överflöd, men saknar kunskap om hur de ska användas.

En avgörande faktor vore ett starkare stöd från internationella organisationer, som Världsbanken, Internationella valutafonden och Förenta Nationerna, för att säkerställa en rättvis internationell politik så att ansvaret för att minska klimatförändringar återigen inte faller alltför tungt på utvecklingsländerna.

TILL FÖLJD AV legitimitetskrisen på Världsbanken, efter den sjaskiga skandalen med före detta ordförande Paul Wolfowitz, är detta kanske rätt tillfälle för framstegsvänliga västerländska regeringar att få banken att ändra fokus, mot en "grön bank".

Rättvisa partnerskap mellan västvärlden och afrikanska länder och utvecklingsländer är det mest hållbara alternativet för att hitta lösningar på problemet med fattigdom och klimatförändringar. Men trots mycket prat om att hjälpa fattigare länder att få bukt med klimatförändringarnas följder, försöker Nord fortfarande utarbeta lösningar utan hjälp från de länder de vill hjälpa. På FN-konferensen i Kenya förra året om klimatförändringar i Afrika, kunde maktlösa och frustrerade afrikaner bara se på, uteslutna från diskussioner som rörde dem mest.

Icke desto mindre måste det ske en revolution inom alternativ energi i världen. Det är de fattiga i utvecklingsländerna som lider mest av de rikas miljöovänliga livsstil i industriländerna.

WILLIAM GUMEDE

författare och forskare
University of the Witwatersrand, Johannesburg